

SPRAWOZDANIE

roczne z realizacji zadań w zakresie pomocy społecznej i wspierania rodziny w 2021 r. zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej definiuje pomoc społeczną jako instytucję polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wspierał osoby i rodziny zmierzające do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwiał im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Pomoc ta realizowana była poprzez zadania własne i zlecone gminie.

W 2021 roku środki przekazane przez Wojewodę na realizację zadań zleconych i własnych, środki własne Gminy oraz środki z funduszy europejskich łącznie wyniosły **9 949 737,28 zł**.

Na zadania zlecone wydatkowana została kwota **8 166 181,74 zł**, w tym dotacja w wysokości **8 130 217,44 zł** i środki własne w wysokości **35 964,30 zł** z tego na następujące formy pomocy:

Zadania zlecone		
Forma pomocy	Liczba rodzin	Kwota
świadczenia wychowawcze	522 (888 dzieci)	4 964 368,30 zł
zasiłki rodzinne	196	784 819,00 zł
jednorazowe zapomoga z tytułu urodzenia dziecka „becikowe”	32	32 000,00 zł
świadczenie rodzicielskie	17	168 967,00 zł
świadczenie pielęgnacyjne	49	1 163 162,00 zł
specjalny zasiłek opiekuńczy	6	66 359,00 zł
zasiłek pielęgnacyjny	97	250 806,00 zł
świadczenia z funduszu alimentacyjnego	21	134 500,00 zł
zasiłek dla opiekuna	2	14 260,00 zł
składka zdrowotna przy świadczeniach opiekuńczych	38	46 671,00 zł
składka społeczna przy świadczeniach opiekuńczych	43	202 553,00 zł
Karta Dużej Rodziny	12 (kart 24)	165,00 zł
usługi opiekuńcze specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi	1	48 368,00 zł
świadczenie dobry start	0 (0 dzieci)	0,00 zł
wynagrodzenie za sprawowanie opieki przyznane przez sąd	2	12 000,00 zł
jednorazowe świadczenie "Za życiem"	1	4 000,00 zł
zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z kłęską żywnościową	9	81 600,00 zł
RAZEM		7 974 598,30 zł

Na zadania własne wydatkowana została kwota **1 534 618,76 zł**, w tym dotacja w wysokości **496 360,93 zł** i środki własne Gminy w wysokości **1 038 257,83 zł** z tego na następujące formy pomocy:

Zadania własne		
Forma pomocy	Liczba rodzin	Kwota
zasiłki stałe	17	119 846,00 zł
zasiłki okresowe	37	103 522,00 zł
zasiłki celowe	63	49 110,00 zł
zasiłki celowe w związku ze zdarzeniem losowym	6	12 400,00 zł
zasiłki celowe zakup żywności lub posiłku Program "Posiłek w szkole i w domu"	28	19 500,00 zł
zakup posiłku Program "Posiłek w szkole i w domu" - szkoła, miejsce zamieszkania w związku z COVID-19	50 (w tym dzieci 101)	91 915,00 zł
zakup posiłku Program "Posiłek w szkole i w domu" - dom, instytucja	1	1 449,00 zł
schronienie	1	4 180,00 zł
opłata za pobyt w Domach Pomocy Społecznej	9	313 291,00 zł
usługi opiekuńcze	7	71 808,00 zł
składka zdrowotna przy zasiłkach stałych	17	10 089,00 zł
asystent rodziny	6 (10 dzieci)	32 632,00 zł
pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka itp.	6	15 830,48 zł
dodatki mieszkaniowe	0	0,00 zł
stypendia szkolne	41 (86 dzieci)	68 173,92 zł
zasiłki szkolne	1 (1 dziecko)	620,00 zł
zwalczanie narkomanii	X	4 946,17 zł
przeciwdziałanie alkoholizmowi i przemocy w rodzinie	X	62 221,92 zł
RAZEM		981 534,49 zł

Zadania dodatkowe			
Forma pomocy	Liczba rodzin	Ilość ton	Wartość
Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa	157 (457 osób)	26,228	127 826,32 zł
Bank Żywności		3,504	46 666,68 zł
RAZEM		29,732	174 493,00 zł

Projekty				
Tytuł	Liczba uczestników	Wartość całkowita	Wartość dofinan.	Wydatki 2021
Klub Samopomocy w gminie Zbójno (Klonowo)	16	51 200,00 zł	48 640,00 zł	22 146,81 zł
Klub Młodzieżowy w gminie Zbójno (Klonowo)	16	42 940,33 zł	40 308,75 zł	25 343,50 zł
Samopomocowa grupa wsparcia (Klonowo)	16	52 631,58 zł	50 000,00 zł	42 140,59 zł
Aktywna integracja w gminie Zbójno (Klonowo)	12	144 000,00 zł	136 800,00 zł	24 451,14 zł
Aktywna integracja w gminie Zbójno (Ruże)	12	148 997,68 zł	141 547,79 zł	132 022,16 zł
Kujawsko-Pomorska Teleopieka (Partnerstwo)	10	18 617,00 zł	8 117,00 zł	2 832,58 zł
RAZEM	82	458 386,59 zł	425 413,54 zł	248 936,78 zł

W 2021 r. świadczeniami z pomocy społecznej zostało objętych 108 rodzin (353 osób w tych rodzinach) wsparciem, w tym praca socjalną objęto 298 rodziny (752 osób w tych rodzinach), natomiast świadczeniami rodzinnymi oraz wychowawczymi zostało objętych 580 rodzin (ok. 1 740 osób w tych rodzinach).

Ogółem w roku 2021 GOPS wydał 1483 decyzji (informacje), w tym 52 decyzje odmowne.

Głównymi powodami przyznania pomocy społecznej są: bezrobocie, niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa oraz długotrwała choroba.

Od kilku lat zwiększa się zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze świadczone osobom starszym, chorym i z niepełnosprawnością. Z ogólnodostępnych badań statystycznych i analizy Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że coraz więcej osób w wieku poprodukcyjnym oraz chorych wymaga pomocy drugiej osoby w codziennym funkcjonowaniu. Badania demograficzne wskazują, że polskie społeczeństwo się starzeje, czyli co raz więcej osób w populacji także naszej Gminy jest w wieku poprodukcyjnym. Taki stan rzeczy wskazuje na uruchamianie mechanizmów, które pozwolą seniorom na jak najdłuższe pozostawanie aktywnymi uczestnikami naszej społeczności. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuował w ramach trwałości projektu (zakończonego w 2020 r.) prowadzenie Ośrodka Wsparcia w formie klubu samopomocy dla seniorów, którego działanie rozpoczęło się w II połowie 2019 r. Ponadto Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej pozyskał środki z funduszy unijnych (EFS) na uruchomienie klubu samopomocy dla seniorów z miejscowości Klonowo i okolic, którego działanie rozpoczęło się w II kwartale 2021 r.

Ponadto dla coraz większej liczby osób doraźna pomoc w miejscu zamieszkania nie jest wystarczająca. Skutkuje to umieszczeniem w placówkach zapewniających całodobową opiekę (Domy Pomocy Społecznej), w których często czas oczekiwania na wolne miejsce przekracza kilka lub kilkanaście miesięcy.

Kolejną grupą wymagającą specjalistycznego wsparcia oraz szczególnego podejścia są osoby z zaburzeniami psychicznymi, często zamieszkujące samotnie lub będące osobami bezdomnymi. Często zdarza się, że pomoc w ramach usług opiekuńczych jest nie wystarczająca lub osoby odmawiają takiej pomocy nie mając świadomości, że jest im ona niezbędna. Bardzo często osoby nie wyrażają zgody na umieszczenie w specjalistycznych placówkach zapewniających całodobową opiekę (Domy Pomocy Społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi), co skutkuje wnioskowaniem do Sądu Rejonowego o umieszczenie bez zgody osoby chorej. Taki stan rzeczy sprawia, że umieszczenie w DPS wydłuża się średnio o kilkanaście lub kilkadziesiąt miesięcy.

Niejednokrotnie opiekunowie faktyczni/prawni poprzez fakt spożywania alkoholu/nadużywania alkoholu, czy zwykły upór i brak zrozumienia specjalistycznych potrzeb swoich podopiecznych nie sprawują należytej opieki nad osobami zależnymi, co wymaga natychmiastowej reakcji ze strony Ośrodka w celu zabezpieczenia opieki nad osobami niepełnosprawnymi. Z uwagi na brak instytucji wyspecjalizowanych lub brak miejsc w potencjalnych instytucjach, interwencyjne zabezpieczenie pomocy ww. osobom staje się nie możliwe lub bardzo utrudnione. W 2021 roku na terenie Gminy zdarzyły się 2 takie przypadki.

Niepokoi nas również wzrastająca przemoc w rodzinach, coraz częściej psychiczna oraz w stosunku do dzieci, osób starszy i niepełnosprawnych. Główną przyczyną tych sytuacji jest przede wszystkim nadużywanie alkoholu przez członka rodziny. Sprawy związane z występowaniem przemocy w rodzinie wymagają współpracy wielu służb i instytucji do tego powołanych (Zespół Interdyscyplinarny, Grupy Robocze). W 2021 r. w przypadku 19 rodzin została wszczęta procedura Niebieskiej Karty, natomiast prowadzono procedurę w stosunku do 21 rodzin (w tym 8 dzieci, 8 osób starszych i 3 osoby z niepełnosprawnością dotkniętych przemocą w rodzinie). 38 razy były zwoływane posiedzenia grup roboczych, na których 69 osób zostało objętych pomocą. 11 procedur „NK” zostało zakończonych na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie. Kierownik GOPS złożył 3 zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z art. 207 § 1 kodeksu karnego (o popełnieniu przestępstwa znęcania się nad osobą najbliższą) do Prokuratury Rejonowej w sprawie 3 rodzin. Zespół Interdyscyplinarny przekazał 12 wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie działań zobowiązujących osobę uzależnioną od alkoholu do podjęcia leczenia.

W 2021 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej pozyskał środki z funduszy unijnych (EFS) realizację projektu „Samopomocowa grupa wsparcia”, którego celem było podniesienie poziomu aktywności społecznej, integracja oraz zwiększenie potencjału społecznego 16 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez realizację aktywnej integracji o charakterze środowiskowym w formie samopomocowej grupy wsparcia. Uczestnicy projektu mieli możliwość wzięcia udziału w zajęciach psychoedukacyjnych dla osób doświadczających szerokokorozumianych trudności, w szczególności przemocy, problemów opiekuńczo-wychowawczych, trudności w relacjach z innymi itp. Celem zajęć było zwiększenie samoświadomości, potencjału osobowościowego, zbudowania wiary w siebie.

W ramach profilaktyki uzależnień Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych organizował działania związane z zagospodarowaniem czasu wolnego dzieci, młodzieży i ich opiekunów w ramach **placówki wsparcia dziennego (KLUB MŁODZIEŻOWY)**.

Kontynuowano **kampanię społeczną „Świadome rodzicielstwo”** w ramach której prowadzono działania informacyjne i edukacyjne (materiały edukacyjne, fanpage, strona internetowa).

Ponad to w ramach profilaktyki uzależnień prowadzony był **punkt konsultacyjny** (średnio 18 godzin miesięcznie), w którym przyjmował terapeuta uzależnień, psycholog, socjoterapeuta, radca prawny. Z pomocy ww. specjalistów skorzystało 76 osób, udzielono 229 konsultacji (średnio 1 osoba pojawiała się 6 razy).

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 r. zorganizowano **konkurs ofert na realizację zadania publicznego w zakresie zdrowia publicznego**. Dofinansowanie udzielono 1 organizacji pozarządowej w łącznej wysokości 5 280,00 zł.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest zobowiązany do wspierania rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W celu przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych rodziny można wspomóc pracą asystenta rodziny. Mając na uwadze powyższe Ośrodek w 2021 r. skorzystał z oferty Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej i wystąpił o dofinansowanie dodatku asystenta rodziny w związku z pandemią koronawirusa. Na ten cel otrzymaliśmy dofinansowanie w kwocie 1000,00 zł. Asystenturą zostało objętych 6 rodzin (10 dzieci). W ramach wyżej wymienionej ustawy Gmina zobowiązana jest również do ponoszenia kosztów związanych ze współfinansowaniem pobytu dzieci z naszego terenu w

rodzinach zastępczych, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej, w związku z powyższym opłacano w wysokości 30% kosztu pobytu 6 dzieci w rodzinach zastępczych. W roku 2021 kierownik GOPS nie występował do Sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny w celu weryfikacji m.in. wypełniania obowiązków opiekuńczych oraz wychowawczych.

Pracownicy socjalni prowadzili monitoring sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej w formie wywiadów środowiskowych lub rutynowych odwiedzin rodziny, poprzez kontakt bezpośredni i telefoniczny z pedagogiem szkolnym, dzielnicowym i kuratorami. Często przez rozeznanie wśród sąsiadów rodziny zagrożonej kryzysem (kontakt telefoniczny/bezpośredni).

Na terenie Gminy w 2021 r. nie ustanowiono rodzin wspierających i nie funkcjonowały takie rodziny, co sprawiło, iż GOPS nie finansował kosztów związanych z udzieleniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny, ponoszonych przez rodziny wspierające.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej pozyskał środki z funduszy unijnych (EFS) na realizację klubu młodzieżowego w miejscowości Klonowo, którego działanie rozpoczęło się w II połowie 2021 r. Działania klubu mają charakter opiekuńczo-wychowawczy oraz socjoterapeutyczny. Przede wszystkim polegają na rozwoju u dzieci i młodzieży kluczowych kompetencji: uczeniu się, rozwoju kulturalnym, relacjach rówieśniczych itp.

W ubiegłym roku rozpoczęła się realizacja projektu „Aktywna integracja w Gminie Zbójno” (miejscowość Klonowo i okolice) w ramach funduszy unijnych (EFS), którego celem jest włączenie społeczne 12 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez realizację aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej i działań środowiskowych. Uczestnicy projektu mają możliwość skorzystania z szerokorozumianego wsparcia w ramach indywidualnej ścieżki: trening umiejętności społecznych, wsparcie doradcy zawodowego i psychologa, kursy i szkolenia zawodowe (stypendium szkoleniowe), kursy prawa jazdy kat. B, staże zawodowe.

W ramach współpracy z Bankiem Żywności w ubiegłym roku GOPS rozdysponował ok. 30 tony art. żywnościowych za łączną kwotę ok. 175 000,00 zł pośród 157 rodzin, co daje 457 osób w tych rodzinach. Art. żywnościowe pochodziły z pozysku własnego Banku Żywności i z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa na lata 2014-2020. W ramach działań towarzyszących w siedzibie GOPS w Zbójnie zorganizowano warsztaty kulinarne i niemarnowania żywności dla 7 uczestników programu.

W miesiącu grudniu 2021 roku we współpracy z sołtysami, OSP Działyń i Zbójno, Ośrodek przygotował i dostarczył paczki świąteczne do 52 osób samotnych.

Przekazując Państwu informację z realizacji zadań pragnę podziękować za zrozumienie i współpracę w zakresie zabezpieczenia najważniejszych potrzeb życiowych naszych mieszkańców i proszę Państwa o dalszą współpracę.